

ÚJABB ALAPMŰ AZ 1944-45-ÖS DÉLVIDÉKI VÉRENGZÉSEK IRODALMÁBAN

ANOTHER FUNDAMENTAL WORK IN THE LITERATURE
ON THE 1944-45 MASSACRES IN VOJVODINA
JOŠ JEDNO OSNOVNO DELO U LITERATURI O MASAKRIMA
U VOJVODINI 1944-45. GODINE

NÉMET KLAUDIÓ

MA, történész, doktoranduszjelölt
Topolya Község Múzeuma, történész
nemet.klaudio@gmail.com

NAGY Tibor 2025. *Löszbe taposva. Topolya és környéke a még hidegebb napok idején.* Vajdasági Magyar Művelődési Intézet – Vajdasági Magyar Helytörténeti Társaság, Zenta–Topolya

Nagy Tibor *Löszbe taposva* című műve kiemelkedő jelentőséggel bír a délvidéki helytörténeti kutatások sorában. A szerző harminckét évnyi kutatási munkája alapján született meg ez a kötet, amely Topolya 1944 őszének és telének tragikus eseményeit tárja az olvasók elé. A mű nemcsak a lokális történet részleteit dokumentálja aprólékos alaposággal, hanem tágabb kontextusba helyezve vizsgálja a térség történelmét, a témában eddig kevésbé ismert aspektusokra is kitérve.

A kötet egyik legfontosabb erénye az objektivitásra való törekvés, amit ilyen terhelt téma esetében fontos kiemelni. Nagy Tibor nemcsak az 1944 utáni megtorlások borzalmait tárja fel, hanem az azt megelőző honvédtülkapásokat is kritikai szemlélettel elemzi. Ez a kiegyensúlyozott megközelítés különösen fontos a téma sokrétű és gyakran érzelmekkel teli feldolgozásában. Az is figyelemre méltó, hogy a szerző nemcsak Topolya, hanem a környékbeli települések eseményeire is kitér, miközben helytörténész kollégáival szakmai diskurzust kezdeményez, például Ómoravica történetének kapcsán. Külön kitér arra, hogy a topolyai események fő mozgatói a legtöbb esetben nem a délszláv nemzetiségűek voltak, hanem olyan magyarok, akik a városban éltek.

A mű egyik legmegrázóbb részét a személyes jellegű történetek képezik, amelyek emberközeleli módon mutatják be a történelem tragikus mozzanatait. Különösen megindító az Egeresi család története, amely rávilágít arra, miként

hagytak mély nyomot az események az egyének életében. Az ilyen történetek nemcsak érzelmi hatásukkal bírnak, hanem a témában előforduló adatokat is szemléltetik.

Nagy Tibor könyve fontos szerepet vállal az eddigi narratívák felülvizsgálatában is. Kiemelkedő jelentőségű az a fejezet, amelyben a szerző kritikát fogalmaz meg Brindza Károly helytörténész munkásságával kapcsolatban, rámutatva arra, hogy szerepe nem csupán a helyi történelem dokumentálásában volt meghatározó, hanem a topolyai kivégzések levezésnylésében is aktívan közreműködött. A kötet ezen részei olyan fontos szemléletváltást eredményezhetnek, amelyek a történelemszemlélet szempontjából is meghatározóak lehetnek. Ez jelentős hatással lehet a környék helytörténészeinek a munkájára is, hogy még kritikusabban szemléljék Brindza Károly helytörténeti kutatásait.

A könyv forráshasználata kiemelkedő, hiszen a szerző mind levéltári dokumentumokat, mind oral history interjúk során gyűjtött információkat beépített munkájába. A primer forrásokra építés biztosítja, hogy a kötet megalapozott és tudományos igényességgel bírjon.

Összegzésként elmondható, hogy Nagy Tibor *Lőszebe taposva* című műve alapművé válhat a délvidéki történelem iránt érdeklődő olvasók számára. A kötet nemcsak a helytörténészek, hanem a társadalomtudományok különböző területein dolgozó szakemberek számára is fontos referenciapont lehet. Ajánlott mindazoknak, akik mélyebb betekintést szeretnének nyerni a délvidéki történelem e kevésbé ismert és gyakran feltárára váró részleteibe.

Beérkezés időpontja: 2025. január 26.

Elfogadás időpontja: 2025. január 30.